

Η ΔΕΠΥ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΚΩΦΩΣΗ/ΒΑΡΗΚΟΪΑ: ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ,
ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Δρ. Ανδρικοπούλου Ειρήνη
πανεπιστήμιο πατρών

Περίληψη

Η παρούσα εισήγηση εξετάζει τη σχέση μεταξύ Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) και κώφωσης/βαρηκοΐας στην παιδική ηλικία, εστιάζοντας στις σύγχρονες τάσεις της διεθνούς βιβλιογραφίας και στις προκλήσεις που ανακύπτουν στη διαγνωστική και εκπαιδευτική πρακτική. Παρά τα αυξημένα ποσοστά εμφάνισης συμπεριφορών που σχετίζονται με τη ΔΕΠΥ σε παιδιά με κώφωση/βαρηκοΐα, η βιβλιογραφία υπογραμμίζει ότι οι συμπεριφορές αυτές δεν αντανakλούν πάντοτε την ύπαρξη νευροαναπτυξιακής διαταραχής.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο φαινόμενο της διαγνωστικής επισκίασης, όπου γλωσσικές και επικοινωνιακές δυσκολίες ερμηνεύονται ως συμπτώματα απροσεξίας ή υπερκινητικότητας. Παράλληλα, αναδεικνύεται ο ρόλος της πρώιμης γλωσσικής εμπειρίας και της πρόσβασης σε πλήρως ανεπτυγμένες γλωσσικές δομές, οι οποίες φαίνεται να επηρεάζουν καθοριστικά την ανάπτυξη της προσοχής και των εκτελεστικών λειτουργιών.

Επιπλέον, εξετάζονται παράγοντες όπως η γνωστική κόπωση λόγω αυξημένης ακουστικής προσπάθειας (ακουστική κόπωση/κόπωση ακρόασης) και οι διαφοροποιημένες στρατηγικές οπτικής προσοχής, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των παιδιών σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Η εισήγηση καταλήγει στην ανάγκη ανάπτυξης προσαρμοσμένων εργαλείων αξιολόγησης και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων που λαμβάνουν υπόψη τη γλωσσική και αισθητηριακή ιδιαιτερότητα των μαθητών/-τριών με κώφωση/βαρηκοΐα, με στόχο την αποφυγή εσφαλμένων διαγνώσεων και την ενίσχυση της μαθησιακής τους εμπειρίας.

Λέξεις-κλειδιά: ΔΕΠΥ, κωφά παιδιά, εκτελεστικές λειτουργίες, γλωσσική πρόσβαση, μαθησιακή υποστήριξη